

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžik/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201677
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201677.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa: A. F., bytom E., právne zastúpeného: JUDr. Pavel Dlhopolček, advokát so sídlom 013 23 Višňové 53, proti žalovanému: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/196/2016-12 zo dňa 29.09.2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/196/2016-12 zo dňa 29.09.2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením č.k. 1S/196/2016-12 zo dňa 29.09.2016 odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“) z dôvodu, že sťažovateľ nebol pri jej podaní zastúpený advokátom podľa § 49 ods. 1 SSP.
2. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. O trovách konania navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.
3. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že napriek poučeniu advokáta trvá na podaní kasačnej sťažnosti a dodatočne predkladá plnú moc na zastúpenie advokátom.
4. Žalovaný sa k podanej kasačnej sťažnosti napriek výzve súdu nevyjadril.
5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu postupom bez nariadenia

pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné podľa § 462 ods. 1 SSP v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ SSP zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, nakoľko nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobou doručenu krajskému súdu dňa 08.09.2016 sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného. V podanej žalobe sťažovateľ uviedol, že dňa 25.07.2016 podal žalovanému žiadosť o informáciu a odpoveď na vyjadrenie zo dňa 23.09.2009, ale doteraz nedostal odpoveď. Z podanej žaloby bolo zrejmé, že sťažovateľ už pri spísaní žaloby nie je zastúpený advokátom. Podľa odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jedna z osobitostí správneho konania spočíva v tom, že v správnom súdnictve musí byť účastník zastúpený advokátom, pokiaľ nemá sám právnické vzdelanie. Zmyslom tohto ustanovenia je, aby sa žalobcovi, ktorý sám nemá právnické vzdelanie, poskytla kvalifikovaná právna pomoc, keďže ide o typ konania, v ktorom sa riešia prevažne právne dôvody. V zmysle SSP musí byť žalobca zastúpený advokátom už pri spísaní žaloby. Nakoľko žalobca v správnom konaní musí byť zastúpený advokátom, pričom povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby, krajský súd rozhodol v zmysle § 98 ods. 1 písm. f/ SSP tak, že žalobu odmietol. Sťažovateľ (žalobca) podľa krajského súdu nepreukázal, že by bol v konaní zastúpený advokátom v zmysle § 49 ods. 1 SSP už v čase podania žaloby na súd.

7. Podľa § 49 ods. 1 SSP, žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

8. Podľa § 49 ods. 2 SSP žalobca nemusí byť zastúpený podľa odseku 1

a) vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu podľa § 12,

b) v konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b/ až e/, g/ a i/,

c) v konaní o správnej žalobe vo veciach slobodného prístupu k informáciám podľa osobitného predpisu,

d) ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

9. Podľa názoru kasačného súdu na základe citovaných zákonných ustanovení možno konštatovať, že v danom prípade sa nejednalo o prípad povinného právneho zastúpenia pred správnym súdom v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 SSP, ale o výnimku z tohto pravidla v zmysle ustanovenia § 49 ods. 2 písm. c/ SSP, nakoľko v konaní o správnej žalobe vo veciach slobodného prístupu k informáciám podľa osobitného predpisu žalobca nemusí byť zastúpený advokátom.

10. Vzhľadom na uvedené, kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd odmietnutím žaloby znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď v rozpore s ustanovením § 49 ods. 2 písm. c/ SSP vyžadoval v predmetnej právnej veci právne zastúpenie. Preto najvyšší súd kasačnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. V ďalšom konaní bude krajský súd v zmysle ustanovenia § 469 SSP viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí.

12. V rozhodnutí vo veci samej rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

13. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyselne (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.